

14. aastakäit.

Üksik nummer 10 kop.

Meie Mats

Tellimise hind kättesaamisel aastas 4 r. 50 l.,
6 kuu eest 2 r. 30 l., 3 kuu eest 1 r. 20 l. Toime-
tusest ise ära viies: aastas 3 r. 50 l., 6 kuu eest
1 r. 80 l., 3 kuu eest 90 l. Ilmub iga laupäeval.

Toimetuse ja talituse:

Tallinnas, Harju ja Riitli uulitsa nurgal nr. 46/15,
„Leaduse“ raamatukaupluses.

Adress: Wene teele 181- kuni 184. r. Pesel.
Журналъ „Мейе Марсъ“.

Sarvitamata jäänud lühemad käsitirjad hävitatakse ära, kui tagasi saatmiseks makstist juurde lisatud ei ole. Kirjatöödet peab
saatja täielikult adresse ja nimi peal olema.

Nr. 58.

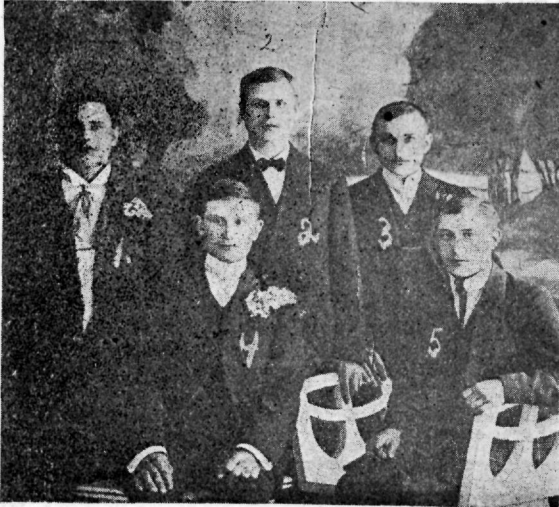
Laupäeval, 26. (9. okt.) septembril 1915.

Nr. 58.

Õõjapõgenejad.

„Soln. R.“

Seisavad: Peeter Kartam, Wiljandi maalt. Saks-
laste kätte wangi langenud. Jüri Hermann, Wil-
jandist. Sõjawäljal. J. Weldemann, Wiljandist.
Tegewas sõjawäes. Istuvad: Aug. Abrus, Wil-
jandist. Tegewas sõjawäes. Jüri Mumma, Wil-
jandist. Tegewas sõjawäes.

L u n a s t u s.

S. James'i jutustus.

Juba warakult oli ühehääleliselt otsuseks tehtud kõide poolt lugupeetud Robert Maxwelli linnapeaks walida. Niisugused asjad tehtakse ilka kinniste uste taga walmis, awalik koosolek aga ainult kinnitab waremalt tehtud otsust pidulikult.

See walik ei äratanud mingisuguseid wastuwaidlusi: tulewane linnapea oli kõigerohkem austatud mees terwes linnas. Kui Maxwell koosoleku jaali astus, siis soowisid temale kõik õnne.

"Kas ei ole liiga wara?" küsis ta linnanõunikult Briskettilt.

"Oh ei, armsam," wastas see. "see asi on — küps. Muidugi tuleb teil imestust awaldada, tänumeelt ja ülepea kõite seda, mis niisugusel puhul sünnis? Aga kus on teie abikaasa? Waja ka tulewast linnapea prouat, kui esimest naisterahwast linnas, terwitada."

Maxwell hakkas õnnelikult naerma. Ta oli täna oma kauaste püüete eesmärgile jõudnud; see oli tal peaaegu juba käes, aga ka praegu weel, wiimastel minutil, hakkas wana ufs uueste ta südames närima.

Tema naine, toredas riides ja hiiilgaw, tuli trepi poolt saali.

"Teate, et teie mees pooletunni pärast linnapea on, purpurimantlis ja kuldteega?" küsis Briskett lõbusas tujus ta käest.

"Ean," naeratas naisterahwas, "sellepärast panin ma ka oma kõigeparemad riided selga . . ."

"Teid soowitakse näha, ser,*) teatas teener Maxwellile.

"Milla? Praegu?"

"Jah. See mees ütleb enesel tähtsa asja olewat ja tema soowib teiega weel enne walimisi kokku saada."

"Kes see on?"

"Wäljamaalane, ja nähtawaste hädaline: riided on tal üsna wiletjad."

"Mis tal waja on? Wist mõni abitahtja?"

*) Sire = herra.

Maxwell rääkis rahulikult, aga südames ärtas tal raste aimdus.

Kas tõeste just nüüd, niisugusel tähtsal minutil tema elus, tuleb see päewawalgele, mis ta alati kartnud? Kas tõeste on võimalik niisugune saatuse kuri hirwitamine? Kas tõeste tuleb kättemaksmine just nüüd?

Rasketel sammudega astus ta toast wälja.

Saalis wältas lõbus jutukõmin edasi.

"Õnnelik mees!" tähendas linnanõunik Tompkins. "Ta ostas wäärilisel oma auameiti wastu wõtta."

"Jah, warandust on tal küllalt, ja ise ka hea mees. Ma mäletan, kui ta alles meie linna tuli," wastas elatanud linnawolinik, "siis ei olnud tal peaaegu midagi: mõni wiiskümmend sterlingnaela, millega äri awas, aga nüüd, palju on meil linnas temast rikkamaid mehi?"

"Ta on wäga agar, ei karda mingisugust tööd ja on paljugi raskusi läbi teinud, enne kui oma praegusele seisukorrale jõudis," tähendas weel üks woliniikudest. "Kui ta naine haigeks jäi, oli ta lugu wäga halb, terwe äri oli kaduma minemas, aga siiski ostas ta ennast wälja töötada."

"Serrad, palun oma kohtadele asuda," kuulutas eesistuja.

Linnapea walimiseks kokku tulnud kõigerikkamad ja mõjukamad kodanikud asusid oma platfidele. Nende selja taha kogusid uhketes riides naisterahwad. Maxwelli abikaasa, kelle näol täieliku rahulolemise ilme hiiilgas, istus eesistuja kõrwal. Näha ei olnud ainult piemawangelast ennast; kuid sel minutil ei pannud keegi seda tähele. Ei märkanud seda ka eesistuja.

"Serrad!" algas ta, "meie oleme siia kogunud, et erapooletult ja õiglaselt oma linnale uut linnapead walida. Ühehäälelist walikut teades, leian ma, et meie midagi paremat ei oleks wõinud teha."

Kui ta istus, tõusis üleüldise käepatsutamise all Briskett ülesse.

"Serrad, mul on au ette panna . . ." algas ta.

"Aga kus ta on? Kus on Maxwell?" küsis keegi.

Smetades nägid kõik linnapea tanditadi platfi tihja olewat. Koosolejate seas tõusis lõbus jutukõmin ja naer.

"Kari ilma peata," naeratas wana Tompkins.

"Nähtawaste on wäike arusaamatus," seletas eesistuja, "meie lugupeetud seltsimees puudub praegusel filmapiigul. Kuid muidugi on ta siin, raehoone ruumides, ja meie wõime kohe kellegi ta järele saata. Rahltemata tuleb ta wiibimata."

Sel minutil ilmus Maxwell saali uksele ja wõeti hoogsa käepatsutamisega wastu. Ta oli kahwatu, ta käed wartsesid, filmades aga loitas palawikutuli.

"Ilmaski ei ole ma teda nii ärritatuna näinud," ütles Tompkins naabrile, "ta oli alati nii tagasihoidlik ja rahulik."

Briskett jatkas oma kõnet:

"Meie kõik tunneme teda hästi, keda ma ette panen walida. See on mees, kes igasugustest etteheidetest kõrge-
mal seisab, laitufeta kuulsusega. Tema lahke käsi on alati walmis iga hädalise ja õnnetu aitama. Kellegile ei ole Robert Maxwell oma elus kõigewähematti kurja teinud, mitte ainustki laiduwäärt sammu astunud. Kes wõib ütelda, et ta kunagi õigelt teelt kõrwale oleks kaldunud? Kes, küsin ma teilt?"

Peale lühikest efektilist waheaega tahtis kõneleja edasi jatkata, kuid siin segas teda kellegi lähijew hää, kes ütles:

"Mina! Mina wõin seda ütelda!"

Wõimata on kirjeldada kõigi walijate ja pealtwaatajate kohmetust selle ootamata teadaandmise puhul. Maxwelli abikaasa karjatas walju häälega ja langes peaaegu mines-
tanult oma toolile: kõneleja oli ta ise, tema mees.

Kes järele tekkunud surmawaitust tõusis ta üles, ja uueste kostis ta hää, nüüd kõlawalt ja kindlamalt.

"Jah, mina wõin seda ütelda," kordas ta. "Mina kinnitan, et Robert Maxwell, keda teil nõu oli oma juhiks walida, oma armastatud naist, iseennast on petnud, kui mõtles, et õnn kindel saab olema, kuna see ometi maja sar-nane oli, mis liiwa peale ehitatud."

Saalis walitfes rõhuw waitus. Maxwell seisis üleilbides lugupidamises; tal ei olnud ei waenlasti ega ka kadestust kartat; tema walimine oli tdeste ihehääleline olnud, ja kõiki kohutafid nüüd tema ootamatad sõnad. Kui teegi teine oleks julenud sel kombel koosolekut segada, ta oleks wiibimata faalift wälja toimetatud, kuid siin kõneles süüdistataw ise, ja kõit olid arusaamatufes.

Maxwell hakkas uueste kalgi, otsekui kärisenud häälega kõnelema.

„Ma püüdsin sellele auastmele saada, kuid näen nüüd, et see minu jaoks ei ole — ma ei ole seda wäärt. Nii siis, walige wääriisem mees, mind aga laste rahuga minna.“

„Robert, mis sul on? Sa oled haige...“ ütles naine ja wõttis, lähemale astudes, tema käest kinni.

„Niisugust ebaharilikku lugu näen ma esimest korda oma elus,“ algas eesistuja, „omas ametis olen ma aga juba kolmkümmend neli aastat. Ma wõin ainult üht arwata: meie auwääriiline seltsimees on äkitselt raskete haigets jäänud, herrad.“

„Ei, ma olen päris terve,“ hüüdis Maxwell.

„Ras ei oleks parem teda koju saata,“ jatkas eesistuja.

„Meie wõime tema äraolekul walida.“

„Ma nõuan, et mind ei walitaks,“ teatas Robert.

„Mjutine arusaamatus ei wõi meie otsufe peale mõjuda,“ ütles eesistuja kindlalt.

„Sõidame koju, Robert,“ hakkas naine teda paluma, „ja oled päris tdeste haige.“

„Kui teistite ei saa, kui te mind rääkima sunnitate, olgu siis nii,“ ütles Maxwell, abitaasat eemale liitates. „Ma tahaksin salaja siit linnast lahkuda, aga teie panete mind illes tunnistama... Palju aastaid tagasi, kui ma teie selka asusin, rõhus mind kuritegu. Raugel siit panin ma wargufe toime, warastasin wiiskümmend sterlingmaela ja põgenesin oma isamaalt politsei eest. Selle warastatud rahaga afutasin ma oma äri. Dnn oli minu poolt, ja ma töötasin ausalt, oma süütegu lunastada püüdes. Kuid ainult filmapillugi ei olnud mu hing rahul, minutiks ei waiunud minus hirm, et minu alatu saladus ilmsiks tuleb. Selle painajaliku hingekoormo all kofisin ma kaunima naisterahwa, kes warem wõi hiljem minu kuritöö eest kannatama pidi, nagu see ka nüüd sünnib... Terwe minu warandus, seisuford ja dnn põhjenedwad teotawa wargufe alusmüüri peal. Kuid oma armastatud naise mõjul hakkasin ma lootma, et see luupainajalikut mind rõhuw minewik lepitatud on. Ma püüdsin seltskonnale ja inimestele faulik olla, et oma noorepõlwe pattu lunastada. Nüüd aga langeb kõik kokku, häwineb kõik: kaastodanikkude lugupidamine, naise armastus...“

„Ei, see saab alati sinu päralt olema, Robert!“ hüüdis proua Maxwell pifarilmitil wahale.

Kuid nähtawaste ei kuulnud ta tema sõnu ja jatkas ebaharilikult rahuliku häälega:

„Nii siis, herrad, ma olen — waras. Tõsi, raha mis ma warastanud, on ammu juba tagasi maksetud, kuid see ei muuda asja. Mul oli nõu kõite oma jõudu seltskonna teenimisele pühendada, nüüd, oma edasijõudmise tipul, kuid — oh häda — saatus on õiglane ja halastamata. Nimelt täna, walimiste päewal, tuli minu wana ametiwend mu juurde, et mind häbi alla saata. Ma näen selles Jumala sõrme. Tema illumine sundis mind oma seisuforcast aru saama ja minule patutud kõigest aust ära ilklema. Herrad, ma olen oma patutunnistufe lõpetanud.“

Uueste tekkis rõhuw waitus. Naine seisis Roberti kõrwal, tema ümber mõlemi käega kinni hoides; koosoleku liikmed waatasid rahutult ilsteife otfa.

„Ma ei mõista ütelda, kui raste mul on teie juurest ja sellest linnast lahkuda,“ ütles Maxwell liigutatult. „Kuid ma pean siit lahkuma, ja kui mu naine minuga kaasa tuleb...“

„Mati ja igalepoole!“ hüüdis misis Maxwell, „sinu saatus on minu saatus, misugune see ka ei oleks.“

„Nii siis, herrad, me mõlemad jätame teiega jumalaga, jädawalt!“ lõpetas Robert, naisel käe alt kinni wõttes.

Reff sellele järgnewat waitust tõusis oma toolilt wolikogu liige Tompkins ja hakkas asjaliku - ametliku häälega kõnelema:

Belgia jalawägi. Koerad kuulipildujaid wedamas.

„Mina panen ette walimisi alustada, Robert Maxwelli walimiseks meie linnapeats, waatamata tema kõne peale, mida eesistuja, — kellest ma selle märkufe päcast wabandust palun — esikombel pidada lasti, sest et meie austamine ja armastus lugupeetud seltsimehe wastu karwawäärti muutunud ei ole ja meie oma otsufes niisama kõikumataks ja kindlaks oleme jäänud, nagu olime... Herrad, ma panen ette walimisi alustada!“

Ennekuulmata käeplagina hoog mattis ta sõnad. Koosoleku eesistuja tõusis oma paigalt ja pani, walimise harilikka worminõudmise kõrwale jättes, norcus peaga seiswa Robert Maxwelli sõdale linnapea purpurimantli. Käeplagin tõusis uue hooga.

„Nüüd oled ja nõus?“ küsis misis Maxwell tafa oma mehelt.

Sõdame põhjani liigutatud Robert ei saanud liigutufe pärast sõnagi ütelda.

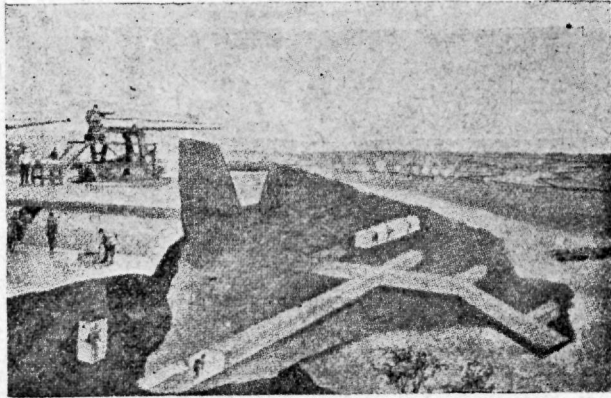
— or.

Mõnda Belgia rahwa elust.

Belgia oli küll wäike kuningriik, kuid rahwast elas temas ihedalt. Tõõstus oli hästi edenenud ja põllutöö kõrgele järjele tõõstetud. Kliima poolest peeti Ardeni mägede piirkonda wäga karedaks, ja see on ka õige, sest mäed on seal fagedaste weel kuni hilise kewadeni lumega kaetud. Kuid meiesugust „kõwa“ külma Belgias ei tunta, ja metsaga warjatud orgudes kaswas rohkest kõige kaunimat puuwilja.

Põllutöö poolest seisis Liittichi ja Namuri maakonnad estimesel kohal, niisama ei puurdunud seal ka head heinamaad. Ka mäekaewandustest toodi Belgias palju warandusi päewawalgele ja ligi üks miljon Belgia 6½ miljoniliseft rahwast elatas ennaft mäekaewandufe tõõst. Belgia põhja-lääne poolne ofa on aga madal, maa seal hästi haritud ja kliima — pehme, niiske. Toredad niisuwäljad umbritseft seal tiheda raudtee wõrgu läbi ihendatud linnast, kuid oma wiljaga ei saanud Belgia fiski läbi, watid iga aasta tuli ligi miljoni eest wilja sisse wedada.

Kuna Belgia fifemaa rahwas wõrdlemisi jõukalt elas, oli mereäärse rahwa elu täis raskusi ja hädawõtsi. Meri on seal suuremalt ofalt marune, ja wihafed lained häwitasid fagedaste belglaste wäiksed põllud ja aiad ära, neid liiwa alla mattes. Sellest hoolimata armastas see rahwas merd kindlilt, sest et ilma temata seal elada ei wõinud — ainult meri suutis neid toita, kuigi waefematel sealjuures rasket waewa tuli näha. Nii pidid, näit., krewettide, tillukeste kuid maitswate merewähkide püüdjad, tundidekaupa põlwist faadif wees sammuma, rasket wõrku oma ees liigutades. Hoopis suurema tähtsufega on muidugi kalapüüdmine, annab ka suuremat fissetulekut. Wäga waefed ei wõi aga kalamees- tets hafata, sest et selleks suurt paati tarwis läheb, Rohe

Kantfi läbitõige. All on miini-galleriid näha.

peale lihavõtteid sõidavad kalameeste laewad merele ja — algab kalapüük. Püütakse suurel hulgal turskasi, kammeljaid ja teisi kalu, millest üks osa sisse soolatakse, muist aga kohe elusalt müügile saadetakse.

Kaunis suurt sissetulekut annab ka ööfrite (austrite) püük. Waesem rahwas sööb palju wäikseid meretigusi (konnakarpisi), neid on kõik rannäärised kaljud täis. Ka jõukamatel maitsewad nad head. Seda toitu võib niihästi waeste kui rikaste laualt leida.

Ranna elanikud kaswatawad ka rohkel arwul kodujäneseid, keda iga aasta tuhandetena Inglismaale weeti.

Suur tähtsus oli Belgias karjapidamise wäljanäitustel. Iga karjapidaja püüdis kõik teha, et niisugust looma kaswata, kes wäljanäitusele auhinna oleks saanud. Enesestki mõista, et niisugune usin püüdmine põllumajandust terwes riigis tubliste aitas tõsta.

Iseäranis huwitawad ja ilusad olid lillede wäljanäitused Gentis ja Brisis. Nendel näitustel wõisite kõige kaunimaid lilleid, kõige haruldasemaid taimi näha. Selles asjas oli iseäranis kuulus Gent, kust lilleid üle terve maailma iga riiki laiali saadeti. Gentis eneses oli aed, kus 75.000 roosipõõsast kaswas.

Ja joehoone taimede kaswatuses ei suutnud keski Genti aednikudega wõistelda. Seal oli aiariisi, kus terwed wäljad lilleid täis külwati, ja kõik need ilusad palmid, mis meie seas siin kodumaal imestust äratawad, on enamaste Gentiist toodud.

Lillede wäljanäitusele Genti sõitsid lillesõbrad kõigist maailma kaartest kofku, ja mõned Belgia aiatöö seltsid kulusid määratu suuri summasid uute lillesortide omandamise otstarbel. Kui wäljanäitusele mõni uus, tore lill ilmus, siis wõttis terve linnarahwas sellest sündmusest elawalt osa. Kõik linnaelanikud käisid mitu korda wäljanäitusel, et imeilusat lille waadata.

Auhindade wäljajagamine peale näitust sündis iseäranis pidulikult. Saal oli riigi- ja linnalippudega ehitatud, peeti palju kõneid, muusika mängis. Ja kui keegi auhinna sai, siis panid sõbrad, tuttawad ja ülepea selle uulitsa wõi küla elanikud omalt poolt tema auks pidu toime. Pidu peeti isegi koolilaste auks wäikestes linnades: niipea kui kuulda saadi, et see wõi teine koolilaps koolist kiitusekirja saanud, kohe tõmmati seal uulitsal, kus ta elas, lipud wälja, ehitati auwärawad, atnad ja ukseid kaunistati lilledega.

Kuigi see osawõtmine teise õnnest nüüd meeldiw nähtus oli, oli see sagedaste fiski liialdatud ja ei tulnud mitte belglase puhtast teaduse, kunstide ja tööstuse armastusest, waid palju rohkem belglasele külgeüündinud waatemängude, lõbude ja kõiksugu pidustuste armastusest. Seesugust kirge leiame ka belglaste ajalooft. Nad on alati miljoni jubeleumi pidustustele, kiriklike rongikäikude ja kuningate wastuwõtmise auks wälja loopinud. Oma armastatud, ja isegi wihatud, kuningate wastuwõtmiseks on belglased alati

meeletuid summasid kulutanud. Isegi rasketel aegadel, kus belglastel, mõõd käes, oma wabadust tuli kaitsta, ei ole nad jätanud oma kangelasi toredalt wastu wõtma, kusjuures niihästi naisterahwad kui ka mehed ilsteisest oma riiete toredusega üle püüawad käia.

Runingate wastuwõtmises on belglased isegi sellega walmis saanud, et purskaewud on ehitatud, kust selget marjawiina wastu taewast purskas.

Kuna Belgia rahwas ka katoliku usu on, siis pandakse seal iga aasta ka palju kiriklike rongikäiku toime. Nii näit. on seal ühes kirikus rist, mis, kuuldawaste, sellest ristipuust olla walmistanud, mille peal Kristus hinge heitnud, ja iga aasta suurel reedel peetakse seal rongikäiku, millest sadanded inimesed osa wõtawad ja igati nendest iihit osa etendab. Nii käiwad kõige ees meeste- ja naisterahwad palja jalu, kotiriided seljas, ainult ilmad wäljas. Mõned kannawad rasteid ristist, teised piinariistast, nad kannawad kibuwitsa kroonist, naelu, piikist, kätse, rebelisi, nõõrist, laternaid, Pilatuse pesutausi, Juudase rahakotti, karki kärimused templi eesriiet, ihe sõnaga, kõiki neid asju, millest Kristuse kannatuseloo jutustatakse. Selle järel kantakse furnukirstu, mille taga kolm noort neidu käiwad (Maria Magdalena, Jakobi ema Maria, ja teine Maria), nende järele kantakse suuri piikist, mis mitmesuguseid sündmusi Kristuse wiimastest elupäewadest kujutawad. Siis sammuwad 8 prohwetid, Lawet, Herodes, Siimon püha laptega, Jospes ja Maria, Lunastaja eesli selgas Jerusalema teel, ja nende järel 12 apostlit ja rahwas „hosianna“ hüüdes. Peale nende kõige wõtawad rongikäigust osa weel mitukümmend ingelt, noori neidusi, wiiruki suitsetajaid, lipukandjaid, ratsa- ja sõjamehi.

Belglaste seltskonna elu tähtsamaks asjaks on õigus mitmesugust liitust ja seltsi asutada. See õigus on nende konstitutsionis ülewal ja sealsamas on selgete sõnadega öeldud, et seda belglaste õigust mingite uute seaduste ja määruste läbi „kõrwendada ei wõi.“ Ja belglased tarwitawad laialt seda oma õigust. Olgu asi mis tahes, kohe kutsutakse koosolek kofku seda wõi teist küsimust arutama: tööliste palga kõrgendamist ja tööpäewa liihendamist, tööliste korteriolude parandamist, uute koolide, waestemajade, haigemajade asutamist j. n. e. Lugemata hulk on Belgias mitmesuguseid seltsi. On kaubanduse, käsitöö, põllutöö, karjapidamise, aianduse, jahil, kalapüügil, ratsajõidu, tuide kaswatamise, tantfu ja laulu, nalja ja tõe ning mitmesugu lõbude seltsi. Noored töölistel — meeste- ja naisterahwad — heidawad 10 kuni 20 paari kofku ja asutawad oma seltsi, igati masjab oma liihemafku ära ja selle raha peale pandakse pidu toime, tehakse jalutuskäiku linnast wäljas j. n. e. Peaaegu igal seltsil on oma õllepood, sest et belglane ilma kruusi õlleta ja piibuta sugugi elada ei oska. Tööd lõpetades läheb ta õllepoodi, joob õlut, suitsetab piipu, seltsimeestega lõbusat juttu puhudes. Kuid sealjuures ei unusta ta ilmasti waeseid. Igas õllepoodis, igas restoranis on karp heategewufe torjanduse jaoks, ja ükski küllaline ei lahtu õllepoest, ilma et torjandusekarpi waeste heaks mõnda raha ei oleks lahkunud.

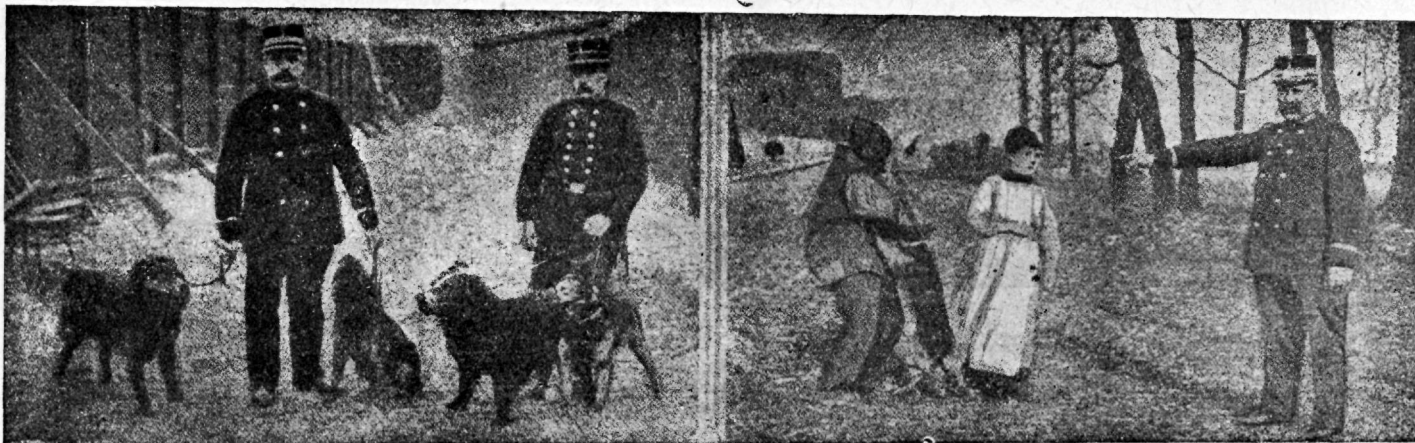
Kroonu annab isegi auhindasi neile õllepoodidele ja teistele asutustele, kes kõige rohkem waeste heaks torjanud. Kuna belglased kangeste kõneci armastawad pidada, siis lõppes harilikult iga koosolek õlleklaaside taga pikema kõnega, mille lõpuks kõnepidaja ütles: „Mõnda siis, sõbrad, meie oleme ausalt oma klaasid tühjendanud. Ei tohi meie unustada sellepärast ta neid, kellel raha ei ole, mille eest juua.“

Ülepea võib belglasteft ütelda, et see terve, tugewa loomufega ja paljude heade omadustega rahwas on. Nad on tööarmastajad, targad ja iseäranis ofawad kaubanduslise ja tööstuslise tegewufe peale, wäga agarad ja wiisad eesmärgi poole püüdnud.

—gis.

Rudas peab inimene hingama?

Kirjutanud Dr. G. Zoelandt. Kopsuharjutused kõigile, kes terwed tahawad olla. Piltidega. Hind 30 kop.

Politseikoerte õpetamine Prantsufemaal.

Lahingumälestused.

Kui Mr. Crumping Londonist Waterloo muuseumis käis, olets ta hea meelega midagi kaasa võtnud; kuid tõit, mis kuulsast lahingust pärit oli — nagu: sõjariistad, autähed, tüvrid, kuulid, pommid, kannused, isegi pealuud ja palju muud — oli luku taga.

Küi pidi Mr. Crumping ilma iga mälestuseta muuseumist lahtuma, mis korra Inglise alamohvitseri Cottoni poolt oli asutatud, sest et nimetatud sõjamees ise jelles lahingus oli tegew olnud.

Kuid eht leiab Mr. Crumping midagi otselohke lahinguplatsilt. Sellepärast sõitis ta Mont Saint Jean'i, et sealt mõnda juhatajat otsida. Teda juhutati wana Corbeil'i majasse. See wõttis wõdra lahkest wastu ja sammus temaga lohe lahinguwäljale.

Kõige enne käisid nad Idunapool Mont Saint Jeani, sest et siin Inglise sõjawägi oli seisnud. Juht näitas tähtsamaid lohti, kus isearanis agaraste oli wõideldud: La Haye talu ja Blanchenois surnuaed. Siis astusid nad Rosjomme mäele, kus ühfil tuulewesti seisab.

„Siin jelle tuulewesti juures oli Napoleon,“ hüüdis Corbeil. „Waadake, jeal Soignes metsa ääres waatles hertjog Wellington lahingut, ja sealt paremalt poolt jõudsid esimesed preislased kohale.“

„Käis Napoleon ka westis?“ küsis Crumping.

„Muidugi, mu herra,“ oli wastus. „Sjegi kauemat aega!“

Crumping astus westisje, kus teda mõlder lahkest wastu wõttis. Corbeil sammus järelle. Pearuumis nägi ta wäikest naela, mille all silt rippus: „Selle naela otjas rippus Napoleoni kübar Waterloo lahingu ajal.“ Crumping läks äreruse pärast päris punaselt — jelles oli Napoleoni nael süüdi. Ta küsis, kas ta jeda naela ei wõiks ära osta ja pakkus ettewaatlikult kõigest 20 franki.

Mõlder ei tahtnud oma kallist asjast sugugi lahtuda, kuid kui inglase esmalt 40, pärast 50 franki pakkus, tõmbas ta naela ettewaatlikult seimast wälja ja ulatas jelle Crumpingile, kelle kirjatastus ta wiimati aset leidis.

Rahulolles lahtus ta ühes juhiga.

„Kas te ei sooviks ta minu mälestusi waadelda?“ küsis wana Corbeil.

Crumping oli nõus ja astus Corbeili tuppa.

Silmapiil nägi Crumping riiulit, mille peal terve rida mälestusi seisis: üks püssituul, kannused, mädgab, dlapaelad jne. Kõhe küsis Crumping, kas ta midagi ei wõiks osta.

Kaste südamega oli Corbeil nõus ja müüs 50 franki eest inglasele ühe dlapaela ja püssituuli ära.

Crumping astus tõlde ja sõitis rõõmjal Brüsseli tagasi. Ta mõtles oma Londoni sõprade peale, mis filmad need küll teeksid. —

Mõni päew hiljem astus wana Corbeil Rosjomme tuulewestisje. Ta teretas mõldrit ja lausus: „Nüüd dien-dame oma arwe. Kolm wõdrast oli siin nädala jooksul, üks wiiekümne, teine kolmekümne, ja kolmas kahetekümneriie frangiline. Kõtku — 105 franki ja mina saan 35.“

„Palju raha!“ õhtas mõlder, kuna ta raha wälja maksis. „Miks ma siis dieti ikka kolmanditu pean maksma, üks weerund olets küllalt!“

„Die ainult rahul, sõber!“ hüüdis Corbeil. „Teie jõutus on kõit naelast pärit! Ja ma toon teile aina wõdrad, kes naelu ostawad; teie saate aga ikka kats kolmanditku!“

Ta waatas seina peale, kus jällegi roostetanud nael ilutses.

„Ma — ja teie! Te mälestusasjad ei too wiit midagi jisse!“

„Teiega on wõimata mõistlikku juttu ajada!“ lausus Corbeil pahajelt ja läks. —

Teisel päewal oli ta jälle kohal ja tõi wõdra kaasa, kes Napoleoni naela eest 30 franki maksis. —

Mr. Crumping oli oma sõbrad kõtku kutjunud.

„Ma näitasin teile ilusaid asju, mis ma kõit reifilt kaasa tõin,“ ütles ta uhtelt, „nüüd aga palun teid midagi isearalift waadelda.“

Ta astus külalistega teise tuppa. Siin olid klaas-tella all kolm asja.

„Waterloo lahinguwäljalt!“ ütles Crumping pühaltult.

„Siin on ühe Prantsuse ohwitseri dlapael, siin üks püssituul, ja siin . . .“ rääkis ta edasi, kuna sõbrad aupakkult waitisid, „siin on roostetanud nael, mille otjas kõige kuulsama sõjakangelase Napoleoni kübar Rosjomme tuulewestis rippus — kuna Napoleon Waterloo lahingut juhatas!“

Waitides waatlesid kõit koosolejad roostetanud raud-naela.

—u—

Tähtis pimedate ööde puhul.

Kuiwad galwanielemendid

Õpetus, tudas kodusel wiifil mitmesuguseid kuiwi batarji taskulampide, elektritellade j. n. e. jaoks walmistada. 7 pildiga. Hind 30 kop.

Saada igast raamatukauplusest.

Pealadu

„Teadus“,
Tallinnas.

Türgi lipp.

Seated sõjavangide elust Saksamaal.

Keerulisel teel jõudis kiri päralt — misjulgusel nimelt, sellest ei ole waja kirjutada. Kirja kirjutaja on ohwitser.

„Saager, milles mina asun, on üks parematest ja otsustarbetohajematest terwel Saksamaal. Misjulgused wõivad küll kõige hullemad olla! Mis sõõgisse puutub, siis on meil siin kaunis head tingimised. Sõõgiaineid ostab komisjon, mille liikmeteks sõjavangid-ohwitserid on. (Kroonu poolt antavale sõõgirahale panewad ohwitserid weel oma poolt raha juurde). Sisseostmine on piiratud, ja sõõki saab üleüldse vähem, kui tarwis. Hommikul jooime kohwi. Keel-päewa ajal on keedetud liha ja kuitu juurewili. Ohtuks on juurewija supp, rammuleem (ekstraktideft), juust wõi wilets moos. Leib on kroonu oma. 286 grammu (kolmweerand naela) päewas. Ja misjulgune leib! Keedetud kartulitest. Kord on meil igapidi wangimaja oma sarnane. Elame endistes tõllakuurides. Ruumi on wähe. Ühes niisuguses kuuris elasid mõne kuu eest 360 Prantsuse ohwitseri. Nad wiidi warsti teistesse laagritesse. Ohwitseri wettatse palju ühest laagrist teise, et neid nii rohlem rahwale näidata, kes arwama peab, et ohwitseri hirmjaste wangi langeb.

Magada on paha. Woodi on wilets. Olemadrats wõi põhukott, waiw, kaks lina.

Kirjawahetus on walidalt piiratud, kuna üks päewa-käsi teisele järgneb, mis kirjawahetuse pea wõimataks teeb. Kirjad käiwad aegamööda. Tienjorid konfiskeeriwad kõik kirjad, milles kõige vähem kui märkus kaebust meele tulatab.

Kui sõjavangile raha tuleb, siis ei teatata talle sellest jurgugi, waid pandakse raha tema arwale kohaliku pank. Enese juures wõib kõrgem ohwitser (kapteniist kõrgem) 10 marka hoida, nooremad ohwitserid aga kõigest 5 marka. Kats korda käisid meie juures kaks ohwitseri — nagu pärast kuulsiime, wangimaja korrahoidjad — ja otsisid kõik läbi. Pidime riided seljast wõtma, et neil parem oleks meie asju järele waadata. Meie juures käisid ka diged nuuskurid — lihtrietes istud. Need otsisid raha, kulda, mille meie ära olla peitnud; ja weel parem — sõjariistu. Kui ühte ega teist ei leitud, konfiskeerisid nad meie tubata ja shokoladi ära.

Meid karistatakse. Kord ei lubata suitsetada, kord ei tohi me musta kasarmuude peal jalutada.

Järelewaatamiseks tarwitatakse iseäralisi politseikoeri.

Weel praeguse ajani naerame siin ühe niisuguse koera lolluse üle. See juhtus mõni kuu tagasi. Üks meie feltsi-mees pögenes ära — faksilased hakkasid ta asju otsima. Wiimats leidsid wana joki, mis arwatawaste tema oma oli. Seda pidi kõige wanem politseikoer nuusutama. Koer hakkas otsima, kuid ei leidnud mitte midagi. Me ülemus oli sellepärast wäga wihane, ja weel praegugi kannatame selle wiha tagajärgede all.

Suwitaw on, et faksilased ühes ruumis Wene, Prantsuse, Inglise ja Belgia wangisi hoiawad. Kuulsime, et sel moel tüli tahetaks joetada. Wuudugi on need lootused kergemeelsed. Liitlased on ka siin liitlased ja sünnitawad nagu ühe peretonna!

—u—

Sõda arwudes.

Kui palju inimesejõudu praegusel ajal sõja peale ära raisatakse? Kui arwesse wõtame, et sõjawägi umbes 21,000,000 suur on, saame järele mõelda huwitawad arwud.

Kui me need 21 miljoni meest ritta seame. Saame rea, mis ekwatori pikkune on, ja mis, meist mõõda sammudes, oma 400 päewa ehk 13 kuud ära tarwitab, selle juures 30,000 hobusejõudu ära raisates; need 30,000 hobusejõudu annawad aga 1100 raudteewaguni raskuse ehk kõigi Moskwa tramwaide jõukulutuse ühe kuu jooksul.

Et nüüd neid kõiki sööta, on tarwis 64 miljoni naela leiba — kui iga soldat 3 naela saab; raudteerong, mis selle leiba kohale toimetaks, oleks aga 14 wersta pikk.

Et kõigi riitide laewu kütta, on waja 30,000 wagunitäit kiviisija, mis 210 ruutwersta täidaks.

Kui palju maksab üks suurüksipaul.

Praeguses sõjas sõditakse peaaesjalikult suurüksip tulega. Kuulsid pillutatse nendest mitu tuhat korda rohkem, kui kõige laugemale nägijad asjatundjad ette arwata teadsid. Iga paul suuremast liiki suurüksip maksab umbes 10 000 rubla, sinna juurde weel suurüksip kallis hind arwamata, mis omakorda ka kaunis suure summa wälja teeb, sest et suurüksip ruttu kuluwad ja kolmataks jääwad.

Suurüksip, mille iga paul 10.000 rub. maksab, wõiwad ühe tonni lõhkeainet 30 wersta taha wistata. Mida wähem aga suurüksip, seda odawam tuleb tema laeng, seda wähemä jõuga on see ja jookseb seda wähem maad.

Kunstniku jaladus.

Inglise kirjaniku Louis Rulot'i jutt.

„Mul on wäga kahju, wana sõber, et ja täna jälle pead ära reisisima,“ lausus kunstnik Lawrence Malham oma sõbrale, kui nad pärast sõõki ütsinda sõõmatoad istusid. Teener oli weini toonud ja waitfelt jälle ära läinud.

„Ma ei ole sind — ei tea, mitu aastat — mitte kor-dagi näinud, ja nüüd tahad ja täna ohtu ära sõita!“

„Täna on sellest just wiisteistkümmend aastat,“ ütles teine sügawal häälel.

Lawrence käsi wärises, kuna ta weini sisse kallas, ja paar tilka langeksid laudlinale.

„Jäsjand Jumal,“ ütles ta pahafelt.

Hiram Strong nägi kae wäriwemist ja ehmatanud nägu. Ta terawad hallid filmad nägid kõite.

„D, ma tean, wiimast korda nägin sind, kui mu tädi juri,“ ütles Lawrence. Ta tõstis klaasi suu äärde, kuid pani ta kõhe jälle lauale, ja Hiram nägi, kuidas laudlinale teine punane plekk tekkis.

„Nad on muutunud, ja sina ühes nendega,“ lausus ta kurwalt naeratades. „Su nimi on nüüd igalühel suus!“

„Jah,“ ütles Lawrence, „ma usun, mul on õnne olnud. Tule mu töötuppa ja waatle muu wuši pilt.“

Baari minuti pärast sammusid nad teisele korrale, kus Lawrence suur kõrge töötuba asus.

„Sul on aga kõik hästi ja toredaste sisse seatud,“ hüüdis Hiram, kui ta töötuba sisseleaded lähemalt oli silmitsenud. Ta waatles pilti, mis poolwalmist töötuba ehtisid ja sammus korra ümber toa. Siis astus ta Lawrence juure, kes lamina ees seisis.

„Sul on tõeste annet, wana sõber,“ ütles ta, „palju annet.“

„Usun,“ wastas Lawrence ja lisas kibedalt naeratades juurde: „Olen praegu moodis! Jm jookseb mulle järele, ja mis wõib kunstnikult enam nõuda!“

Sealsjuures wõttis ta istet, kuid ainult filmapilguks, sest ju teisel minutil sammus ta taas pikka sammudega edasi-tagasi.

Hiram waatles sõbra kõhna nägu, mida isegi kuulsus ei olnud suutnud muuta, ja tundis nagu kahetjust. „Ma usun, et ja liiga palju töötad,“ lausus ta sõbralikult.

Wene ja Prantsuse soldatid Saksa sõjavangide laagris Laugensalzis.

„Eet. M.“

Lawrence seisis mõne filmapilgu waitides, selg tema poole pööratud. Siis astus ta sõbra ette.

„Hiram, wana sõber,“ ütles ta lähisewalt, „tead sa, et ma ju heats midagi tegin?“

„Jah, mäletan,“ vastas Hiram.

„Tee nüüd midagi minu heaks!“ ütles ta. Aritus wõitles Lawrence kahwatul näol.

„Jah,“ vastas Hiram tõsiselt. „Ma toon sulle ehk klaasi konjaki? Sa näed kohutaw wälja.“

Lawrence raputas pead.

„Oh ei,“ ütles ta, „see ei tee midagi, kõit on jälle hea.“

„Ta wõttis leentoolis istet. Rahwatanud nägu ei pa-
sinud sugugi punase tooliga kokku. Paari sekundi pärast waatas ta üles.“

„On ainult ergub,“ ütles ta, „uneta oled ja muud sarnased wead, ja . . . ju tuleb aritaw mind.“

„Ta äigas täega üle otseajse. Alti keeras ta enese ümber.“

„Mäletad weel“ õhtas ta, „kui me end wiimast lorda nägime. See juhtus minu tädi mõisas. Tead weel seda õõd, kus mu tädi suri? Praegu just wiisteistkümmend aastat tagasi.“ Lawrence rääkis lähijees, peaaegu sofistades.

„Jah,“ vastas Hiram. „Kuid miks waewad ja ennaft wanade mälestustega? Keegi ei teinud enam wana tädi heats, kui just sina. Ma tean, ja walwasid õõ õõ järgi ta woodi ääres.“

„Jäta järele!“ kattelstas Lawrence oma sõbra juttu.

„Kuule, mis ma sulle ütlen! Oh Jumal!“ hüüdis ta, „ku-
das ja kõit meelde tulewad: waitne, poolpime tuba, kus ta tundidewiisi meelemärlufeta lamas. Terwe õõ otja olin seal. Arst tuli kell üksteistkümmend ja ulatas mulle pudeli pu-
nase wedelituga. Ta ütles mulle,“ jutustas ta hingetult edasi; „et ta just poole rohust peab wõtma, mitte tilka enam ega wähem.“ Lawrence peatas.

„Ma olin seal juures,“ lausub Hiram rahulikult.

„Ta hoiatas mind, mitte enam kui poolt anda, sest iga
till wõib haige surma tähendada. Kui ta pärast weel üles
ärkaks, wõiks ta teise poole sisse wõtta, kuid mitte mingil
tingimisel enne, kui neli tundi esimesest korraft möõda läinud.“

„Jah,“ ütles Hiram.

„Ma olin meeletu,“ sofistatas Lawrence. „Ma
teadfin, et mul annet oli, kuid mul ei olnud wõimalik neid
wälja arendada. Ma armastasin ka kirglselt ühte tüdru-
kut — ma ei wõinud teda aga ära wõtta, sest olin ju
waene ja ütsinda ilmas. „Hiram,“ hüüdis ta lähijees,
„mõtke, et ma ütsi olin. Kuusatus oli wägew! Kell ütles är-
las mu tädi üles, nagu seda ta arst oli ütelnud. . . Hiram,
mõtke mu pärastiste hingepiinade peale ja ära heida ras-
ket kohut . . . ma andsin . . . talle . . . kõit!“

Hiram waatas üles ja tahtis midagi lausuda, kuid Lawrence ei lubanud.

„Oh need wõitlused, mis mul sellest ajast jaadil. . .
Mul oli sellest filmapilgust jaadil kõit, mis mees iganes
wõib jooiwida: rikkus, kuulsus, igatsetud naisterahwas, kõit,
kõit oli mul; kuid mu warandus oli mu põrgu. Itka piinas
mind selle waguja õhtu mälestus. Minult paar tilka . . .
enam ehk wähem. . . ja, Hiram, ma olen mõrtsukas!
Wiletz mõrtjutas!“

Surmawaitus walitses toas. Hiram waatas oma ra-
huliste, hallide filmadega sõbra peale. Siis tõusis ta üles
ja astus ümber laua.

„Dota, oota,“ hüüdis Lawrence. „Ära puutu minusse,
nüüd, kus ja seda tead.“

Hiram astus sõbra juure ja pani mõlemad käed ta õlale.
„Pea päästi!“ ütles ta. „Ole rahulik, wana sõber! Asi
ei ole mitte nii hull, nagu ja seda arwad.“

„Ta heitis weel pilgu toa peale, siis kumardas ta ja
sofistatas teisele midagi kõrwa:“

„Sel õõl kuulsin ma kõit, mis arst ütles ja, wabanda,
kallis sõber, ma kartsin sind . . . ma . . . ma nägin hirmust
wõitlust sinu näos. Sellepärast hiilisin — kui ja magasid —
sinu tuppja ja . . . walasin poole wedelitust atnast . . .
wälja . . . ja — kallis sõber, täitsin pudeli jälle . . . weega.“

Chmatusehüüdega peitis Lawrence oma näo toolipõst-
ritesse, kuna Hiram taja toaft wälja hiilis. — Wäljas wõit-
tis ta mütsi peast ja waatas tähtise taewa poole:

„Jumal andku mulle mu wale andeks!“

—u—

August Tiivas,
w. alamohw. Narwast. G.
riist. 24. märts. teadm. kad.

Karl Mosna,
Tartu kr. 2 korda haawat.
30. juulil langenud.

A. Wagga,
Saaremaal. Vahema
kõe kaotanud.

Rudolf Zirt,
Wõru kr. Teadmata
kadunud.

Jaan Kent,
sanitar. Haiguse pärast
Kaukaasias.

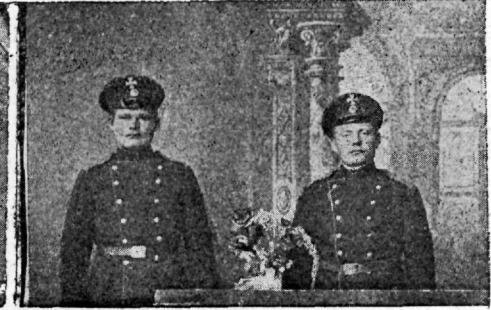
Otto Lutiik,
Sapalt. Edjawäljal.

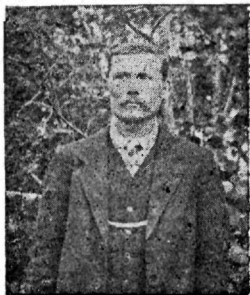
Willem Kamm,
Kärblast. Edjawäljal.

Karl Karafin,
Narwast. Sanitarina
sjawäljal.

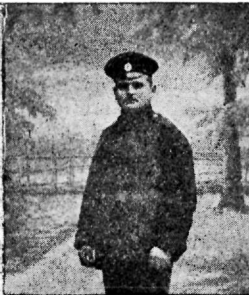
Paul Wirtow, W. Suistlepist. Tegewas sjaw.
Karla Dun, helmeft. Tegewas sjawäes.

August Uueküla,
Püüsti w. Edjawäljal.

Friedrich Wald,
Katiwerekst. Tegewas;
sjawäes.

Gustaw Kosapoe,
Moifetasti w. Autojuht
tegewas sjawäes.

Aleksander Uueküla,
Püüsti w. Tegewas
sjawäes.

Johan Punder,
S. Jaanist. Edjawäljal.

Johannes Alt,
Narwast. 5. juulil
küst haawatud.

August Austa,
Kodisärme w. Maa-
luulajate komandos.

Ditrich Pihhoff,
Eudolinnast. Edja-
wäljal.

August Bultmann,
Kaitüla w. Tegewas
sjawäes.

Richard Räis,
Püüsti w. Tegewas
sjawäes.

Jaak Einthal,
Kdo w. Tegewas
sõjaväes.

Johannes Bunder,
Paide kr. Tegewas
sõjaväes.

Nikolai Niido,
Narva st. Tegewas
sõjaväes.

Aleksander Turmann,
Koblast. Tegewas
sõjaväes.

August Reimann,
Kotvere kr. Tegewas
sõjaväes.

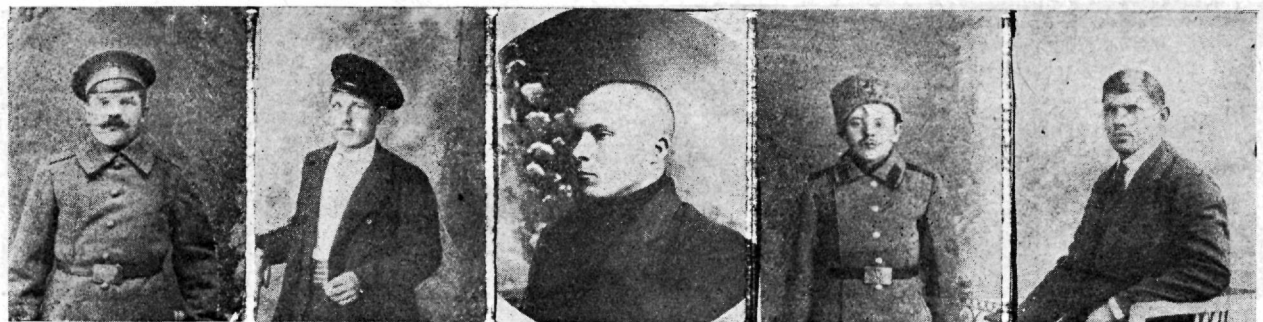
Josep Nilender,
Maria w. Automobili
komandos.

Aleksander Wilu,
Narva st. Tegewas
sõjaväes.

Oskar Kõrw,
Wõru st. Tegewas
sõjaväes.

Johannes Sergo,
Saapsalu kr. Riiti polgu,
sõjaväesjal.

Albret Wiikow,
Koblast. Tegewas
sõjaväes.

Otto Klamann,
Kunda st. Tegewas
sõjaväes.

Jaan Penjan,
Kunda st. sõjaväesjal.

Martin Orle,
Halliste w. Siberi lüü.

August Soome,
Waiwarast. Tegewas
sõjaväes.

Arnold Prinet,
Iluta w. Tegewas
sõjaväes.

Ludwig Treiel,
Kotvere st. Muusika
komandos.

Johannes Blomberg, Narva st. Suurtükiväes.
Wassili Sibalow, Narva st. Suurtükiväes.
Heinrich Prinstal, Kotvere st. Suurtükiväes.

Rudolf Sillmann,
Koblast. Kirjutaja
tegew. sõjaväes.

Eduard Milder,
Kooliõp. Tadolinnast.
sõjaväesjal.

August Patti,
W. Eänafima w. Ibulardi-
wäe polgus. Eõjawäljal.

Hans Rinaldo,
Kohilaft.
Tegewas sõjawäes.

Kustaw Sirm,
Wasta w.
Tegewas sõjawäes.

Karl Berendsen,
Ratwere tr.
Eõjawäljal.

Gustaw Weinmann,
Ratwere tr.
Tegewas sõjawäes.

Johannes Wilu,
Narwaft.
Tegewas sõjawäes.

Jaan Wilu,
Narwaft Tegewas
sõjawäes.

Aleks. Mumma,
Wihandist.
Eõjawäljal.

Woldemar Ahtõga,
Kärlaft.
Tegewas sõjawäes

Martin Tõpfer,
Kapla w. W.-Jaap. sõjas
olnud. Tegewas sõjawäes.

Gustaw Gilm,
Kundaft.
Eõjawäljal.

A. Kõddar,
Tegewas sõjawäes.

Jaan Arikas,
Waiwarast.
Tegewas sõjawäes.

Jaan Paju,
Raitilist. Telegraafi-
roodus. Eõjawäljal.

August Mõlder,
Eudolnnaft.
Eõjawäljal.

Johannes Villemägi,
w. alamohw. Saetust.
Tegewas sõjawäes.

Hans Kurm,
Pärnu tr. Eõjawäljal.

Willem Lindebaum,
Ratwere tr. Ohwitseri
toolis.

Adolf Jürisõn,
Wihandinaaft. Tegewas
sõjawäes.

Herman Klaudil,
Kandle w. Tegewas
sõjawäes.

Imelik juhtumine.

Amerikas olles, käisin oma mehega fagedaste ühe tuntud arsti majas, kes ta väga peenetundeline muusikamees oli ja kelle abikaasa ühest suurtugu perekonnast pärit oli. Me laulsime ja mängisime palju, kuid mulle oli peaaegu, tema kõrgeid waimlisi omadusi imestada, nii et ma ilma 65-aastase arstita enam sugugi ei oleks osanud läbi saada.

Ühel talweõhtul — äkilise lumetuisu aegu — olime endid umbes kümnekesi ümber sõbralise kaminatule kogunud, sest et toas sugugi ei tahtnud soojaks minna. Torm hulul puust ehitatud villa ümber ja raputas ning kangutas uste ning akende kallal. Me austatud arst oli kellegi haige juure wiidud, ja me ootajime pikafilmil ta tagastulekut. — Nagu fagedaste Amerikas, hakkasime warsti okkultismusest, waimude ilmumistest ja muist ililoomulikkudest asjust juttu ajama. Keegi noor Amerika neiu jutustas, et teda fagedaste waimude ilmumine tülitab ja sattus ärewusesse, kui keegi meist julgus wastata, et see ehk erkude wig on. Just samal filmipilgul tuli arst tagasi, küsis kõige järele ja lausus: „Ma ise ei kahtle enam sarnaste sündmuste juures, sest et ma korra sarnase juhtumise juures olin“. Kõik palusid arsti oma loost jutustada, kuid kõik palumine oli asjata. Ta arwas, jutt olla pikk — ja üleüldse ei soowida ta sellest asjast mitte sõnagi lausuda. Minult korra elus usaldanud ta seda teha — oma sõbrale, katoliku preestrile.

Kui arst arwas nii kergelt lahti saada, siis eksis ta, sest ta ei olnud minu waimustust sarnaste asjade wastu arwesse wõtnud. Oma hiilgawama naeratuslega sammusin ta poole ja sofistain tale kõrwa: „Armas doktor, kui te meile kõik ära jutustate, tulen homme oma kõige paremate aariate ja lauludega, ja me laulame ja mängime nii kaua, nagu te seda ise soowite“. See aitas. Ta tõusis püsti ja lausus: „Mu kõrgeste austatud lauljanna heaks teen ma kõit!“ Siis süüitas ta oma hawanna põlema ja istus pehmesse leentooli:

„Kui weel sõjawäe arst olin, käisin fagedaste kellegi kaubanduniku juures, kes ilka ja ilka suurepäraseid kättimisi toime pani. Suure pidusõõgi ajal — novembri lõpul — sõiwad wanemad herrad tagatoas, kuna eestois nooremad pidustasid; noorte hulgas olid ka mõned metsailema abilised. Mõlemas ruumis walitses kõige lustilisem meeleolu, ja majaperemehe tähelepanel oli piirita. Kaubanduniku kutse peale ilmus teener aurawa punshibowlega, kuid samal filmipilgul kukkus majaherra furnuakawatult ja hirmunud filmadega maha. Kõik wõdraste ja perekonnaliikmete wae-wanagemised lükkas ta tagasi, üteldes et ta täieste terwe olla. Siis wõttis ta oma uuri taskust ja pani ta oma ette lauale. Eht küll kaubandunik kõigiti lõbus katsus olla panid wõdrad tähele, et ta joomisest enam osa ei wõtnud, ja ilka rahutumalt ja rahutumalt uuri peale waatas. . . . Me kõik hingasime kergemalt, kui piduandja uuri jälle naeratahes tasku pistis ja punshillaasi ühel sõõmul tühjendas. Siis tõusis ta püsti, wabandas ennast ja lausus, et ta oma ülespidamist kohe seletab. . . . „Mis ma teile jutustan“, sõnas ta, „ei ole weel keegi teada saanud, ifegi oma perekonnale ei ole ma sellest sõnagi lausunud. Te kõit teate, et mul nooruses õige wähe õnne oli — rikkuse ja austuse wõitsin alles wanas põlwes.“

Noore kahelümneühelja aastase kaupmehena käisin ühe suurema kaubamaja ülesandel reistmas, selle juures kandsin fagedaste suuremaid rahasummasi ühes. Mitme wähe ma linna wahel ei olnud weel sel ajal raudtee ühendust, sellepärast palkasin enesele fagedaste ühehobuse woormehe. Ühel reisiril — pimedal sügisel — murdus midagi wankri küljes ja ma pidin hästi lihtjas kilakõrvisis dõ möõda saatma.

Seal juhatati mind wäikesse teisel korral asuwasse tuppa, millel kats akent ees oli, kuid millest tuul läbi wuhijes.

Teise seina ääres seisis wõbijew woodi, laud ja tool. Kõige enne waatlesin ust. Õnneks oli tal hea luff ja tubli riw ees. Et mul seekord suurem summa raha ühes oli, arwasin paremaks end mitte riidest lahti wõtta, waid ülesse jääda, kuna ma ka lambi põlema jätsin. . . . Umbes tund aega jõudsin seda, seal tundsin wäsimust lähinawat.

Teatris.

Pealtwaataja operette ajal: „Tõhoh, esimese ja teise waatusse wahet on neli aastat! Ja ometi on kaubanduniku proual üks ja seefama toatüdruk! No kust ta niisuguse ingli peats kätte saanud olema?!“

Waatastin weel korra luku järele, panin rewolwri oma ette lauale ja heitsin woodise, kuna wäsimus mu üle wõimust wõttis. . . .

Kuid mingi hääl äratas mind äkki üles. Mu esimene liigutus oli rewolwri järele; selle liigutuse tõttu sain kõi-

„Täna tulewad meile küllalised, ja pead mulle veel rublat kuus, seitse andma.“

„Tead ja mis, ei maksa midagi muretseda, parem lähme ise kellegile võõraks — tuleb odavam!“

geft hästi aru — oma suureks imestuseks nägin oma ja-lutfts kojameest seiswat, walges dömmitsiteses — küünal käes. Kuidas tuli ta mu tuppa, kuna ma ometi ise ukse olin lukku keeranud? Wahest tahtis ta mu raha. Ühe hüppega olin woodist wäljas. Kuid kõik ma ähwardused olid asjata, kojamees walitjes jäi rauga enese üle. Ta ei wastanud midagi, waid kutsus mind paluwa liigutusega enesega ühes. Öudne wärin läis üle mu ihu, kuid siiski astusin talle järele. Üks oli weel luttus, ma awasin ta, lastin kojamehe ees sammuda ja astusin ise järele, ühes käes latern, teises rewolwer. . . . Me sammusime trepist alla, üle õue, üle tee ja läbi kõrwalhoonete, kuni ta ühes wanas kuuris seisma jäi. Ta näitas ühe suure kiwi peale, andis mulle märku, et ma talle abiks tuleksin, mis ma ka tegin. . . . Seal, äkiline liike, kiwi liikus, ma liukasin ta kõrwale, ja mu kaaslane oli kadunud. Mu ees oli sügawam koht, ma waatasin sinna. . . . seal lamas surnuleha. . . . kojamees!

Chmatades wõtsin oma laterna, jooksin, nii ruttu kui jalad kandisid, endist teed tagasi ja jõudsin — hirmuhigiga taetult — oma tuppa. Mu esimene mõte oli, peremeest kutsuda, kuid lõpuks arwasin siiski paremaks, oodata, kuni hommik koidab.

Waewalt hämaradas, kui ma majast lahtusin. Mu esimene läik oli küllatoolimeistri juure, kes filmapill kätkjalad igalepoole küllasse wälja saatis ja mind palus, weel tüüks ajaks tema juure jääda.

Warsti tulid sandarmid. Wallakohtuniku käsul sammusin weel kord seda teed, mida ma öösel olin käinud. Kiwi lamas weel samal kohal, kuhu ma ta olin heitnud. Me seisatasime, ja ma jutustasin weel kord oma juhtumist, seekord kõigi kuuldes. Otsiti surnuleha järele, ja ta leiti tõeste. Sellejuures nähti, et kõrtsimees surnuleha filmates täieste ära ehmatas. Ta wõeti wangi. . . . Kohu ees tunnistas kõrtsimees järgmist: Ta kojamees olla äkki wäga rikkaks läinud ja tahtnud ennast iseiseiwaks teha. Kojamees olla talle sellest rääkinud ja ka öelnud, kus ta raha hoidnud. Sellest filmapilgust saadik ei andnud raha talle enam hinge-rahu. Ta kutsunud kojamehe wanasse kuuri ja tapnud ta ära. . . .

Sellest oli kümme aastat mööda läinud; wahepeal olin naise wõtnud, mul olid armsad lapsed ja elasin külluses. Äri, mille ülesandel ma enne reisisin, oli mu omanduseks jaanud, ja saatus tahtis, et ma jälle läbi selle külla sõitsin, seekord küll enese sõiduriistas. Enne kui ma sinna jõudsin, pääses hirmus torm lahti. Wälgud tuksatasid, ja kõue kõmas. Ühe puu langemise pärast tormasid hobused wastu surnuaia müüri. Kutjar ja mina pääsesime küll ainult ehmatusega, aga wanter oli nii puru, et edasijõitmise peale enam mõtel-dagi ei wõinud. . . .

Jällegi istusin samas toas, mis küll paremine oli siisesea-tud, sest et uus peremees kandis oma kõrtsi eest enam hooft.

Wegamööda tundsin enese heas meeleolus olewat — jöin weel wiimase natukesel tolayeri ära ja heitsin woodisse, et magama jääda. Mõne tunni pärast ärtasin üles, jalutfts seisin. . . . kojamees. . . . Mu hirm ei olnud, imelikul wiisil kuigi suur, kuid ma ütlesin talle taunis karedalt, et ta mu niitid igats ajaks rahule jätaks. Ta kirjutas mulle sõrmega õhku, ma pidada enesele midagi soowima. Kuid ma ei olnud sellelega nõus. Lõpuks hüüdsin wihafelt: „Koh. kolme kuradi nimel, ilmu mulle tund aega enne surma!“ Selle peale kadus nägemus. . . .

Kuigi ma wiimastel aastatel selle asja peale sügugi ei mõtelnud, wõite enesele mu sügawat muljet ette kujutada, mis ma tundsin, kui aurawa punshibowle ees seefama kojamees sammus. . . . Te saate ka aru, mis ma uuriga tegin ja röömustate ühes minuga, et see igawikupikkune tund kord ometi möödas on. . . .

Kõik hingasid kergendatult. Klaasid täideti uueste wiinaga ja kõik ühinesid hüüdes „elagu“, mis ausameelse pidu-andja auts kõlada lasti.

Samal filmapilgul tekkis eestoas suur müra. Kats metsailema abilist olid wiist liig sügawale klaasipõhja waa-tanud ja niitid üheteisele kallale asunud. Raubandunik tõusis püsti ja läks ettetuppa, et rahu jalale seada. Üks abilistest oli noa wälja wõtnud — majaherra astus wahela, kuid langes kohe surnult maha; nuga oli talle rindu trehwanud. . . .

Rii lõppes wana arsti jutustus. Me olime tõssifeks muutunud. Me hinges kõlas Hamleti sõna, et maa ja taewa wahel ometi asju on, mis meie koolitarkus mitte ei tea.

—u—

Kuidas tegu, nõnda palk.

Kats ühelkõla meest tulid asja pärast linna, jäid ööfeks ja palusid Matsi käest dömjaja. Mats wõttis. Kui üks nendest asja pärast toast wälja läks, küsis Mats teise käest:

„Mis mees see su seltsimees on?“

„See pole kellegi inimene — päris eesel“, wastas see.

Natukesel aja pärast tuli esimene tagasi ja warsti peale selle läks teine omakorda wälja. Niitid küsis Mats tuppä jäänu käest:

„Mis mees see su seltsimees on?“

„Õi mees?! Koer on ta, aga mitte inimene“, wastas see.

Rätte jõudis õhtusöögi aeg, ja Mats pani ühe küllalise ette kausi kaertega, teise ette — kausi kontidega.

„Mis te imestate?“ tähendas ta. „Teie ise ju tutwus-tafite mulle iksteist eesli ja koerana! Rii ma siis walmis-tafin kohase õhtusöögi.“

* * *

Ühes majas oli pidu. Mats läks oma argipäewastes riietes sinna, kuid tema peale ei pöördud tähelepanemist. Siis tuli ta koju tagasi, pani oma kõigeparemad pühapäewa rii-ded selga ja läks siis uueste tagasi.

Seekord wõeti teda aupakkumiseega wastu, pandi kõige-parema tooli peale istuma ja hakati wõõrustama. Siis wõttis Mats oma kuuehõlma peosse ja liuktas prae lähemale, üteldes:

„Ööö, jöö, sõbrate!“

„Mis ja teed, Mats?“ küsis pererahwas.

„Aga kuidas muudu? Ega teie ju mind ei wõõrusta, waid minu riideid: näe, ma pakungin niitid neile.“

—or

Suure Europa sõja kaart

Cestikeeles on ilmunud, iga riit isewärwiga, kaardi peal on üle 10,000 koha ja linna nime. Hind 55 kop.

Pealabu: Teaduse raamatukauplus, Tallinnas, Harju ja Käärtli uul. nurgal nr. 46/15.

Raks targutajat.

Trilljärwe ja Michelsoni weider duett. Ette kantud tänausel suwepidul.

1.

Üks ema ütles tütril:
"N' nuta sugugi,
Su Peeter on niisama halb
Kui teised mehedki;
Et sind ta jättis istuma
Ju ette teadfin ma;
Mii kahelümne aasta eest
Su isa tegi ka."

2.

Üks neiu kaebas arstil:
"Ei mina kääia saa,
Ei istuda ei lamada,
Ei püsti seista ka."
"Kui teil on kõik see wõimata,"
Arst wastab neiuile,
"Siis pole teil muud abinõu —
End pooge ülesse."

3.

Kes õppind piiblitlugu,
Sel wist ka meelde jäi,
Et edew Loti naisuke
Kord soolajambaks sai.
Kui meie aja naistele
See seadus matswaks jääks,
Siis igalpool ja uulitsal
Küll soolajambaid näeks. —

4.

Kord rätspeale riided
Tõi tohter tagasi,
Sest et see teinud temale
Need hoopis halvasti.
Kuid rätspe küsis: "Delge unul,
Kas juhtub ialgi,
Et Jumal teie halba tööd
Toob teile tagasi?" —

5.

Üks wana waga tädi
Kord ütles Jukule:
"Waat, korstna kaudu toonekurg
Toob lapsi naistele."
Kuid Juku wastas: "Seda meil
Ei wõi küll juhtuda;
Sest meie korter ammugi
On auruküttega." —

6.

"Su peiu on ju purjus!
Kuis wõin teid kihlata?"
Mii tõreles üks pastor
Kord ühe pruudiga.
Kuid pruudikene punastas
Ja wastas nutuga:
"Ei kainele poleks tulnud ta
Küll ial kihlama!"

7.

Mees naisele kord kaebas:
"Miks truudust murrad ja?
Kas Gewa pettis Adamat,
Jäi rahul temaga?"
Kuid naine enmast wabandab:
"Sul terge rääkida,
Ei teisi mehi olnud siis,
Mis wõis ta parata." —

8.

Delila kawal naine,
Ta hästi meelitas,
Sest juufsetuti Simsonilt
Ta ära warastas.
Kuid nüüdse aja naised weel
On palju tangemad:
Ei lepi nad nüüd tutiga,
Pea paljaks pügawad . . .

9.

Kõik naljalauljad laulwad
Nüüd Sassa Willemist,
Kas pühendame temale
Ka mõnda salmitest?
Ma arwan: Ei! ta pole wäärt,
Et temast rääkida;
Kui halba asja puudutad —
Ta hakkab haisema.

10.

Kõik wiinapoed ja kõrtsid
Nad kinni sulgusid,
Ei enam elutilla saa,
Mis enne trimpasid,
Nüüd arwan ma, et meestel nälg
On wiina järel suur?
Jah õige küll, nüüd pole muud —
Kui lakk ja polstru. —

Reeger sõjariistus.

Kaebealuse wiimane sõna.

"Mind süüdistatakse waleraha tegemises. Palun au-
likku kohut tähepanemist materjali peale pöörda, millest
kahelümnekuulisei walmistasin. Nüüd, omal tuli kolm-
teist kopikat tükk matksma, ja seadagi weel juurel hulgal
walmistades. Palun otjuse pehmemdamist."

Susla. Wiljandi waksalisse tormab meesterahwas
lõõtsutades.

"Oh, ja pagan, hiljaks jäin!" siunab ta nähes, et rong
juba ära on läinud.

Patikandja, kes sealsamas seisab, pöörab osawõitlikult
tema poole:

"Ratsuge järele jooksta, wäga wõimalik, et weel kätte
jaate, kõigest kolme minuti eest sõitiski wälja!"

Silja.

Rikas mees oli suremas, tema lapsed walwasid tema
woodi ääres; üks tütardest, wäga jumalakartlik naiste-
rahwas, palus tungiwalt õpetajat kutjuda, enne kui haige
meelemärguse kaotab.

Arst ei olnud ndus.

Korruga hüüdis haige, waielust kuuldes: "Mis jaoks
õpetajat? Mull pole midagi pattu kahetseda: olin alati
aus inimene. . ."

"Mäete!" ütles naisterahwas arstile etteheitwalt, "on
juba liig hilja! Sja hakkab juba sonima!"

Meie Matsi järgmine (59.) sõjanummer ilmub
3. oktoobril.

Sügisel õhtul.

„Kui teie oma meest ei armasta, siis põgenege minuga! . . .“
 „Kuhu?“
 „Kadriorgu, seal on õhtuti nii pime ja nii vähe inimesi . . .“

Tasutvaras.

„Ma arvan, et ma suure lossu sellega ära tegin, et teid täna oma teenistusse võtfin,“ sõnas tujaselt toas edasi tagasi käies M. tsirkuse direktor. „Mu teenistus on viimajal ajal nii väikeseks jäänud, et varsti teid ittagi jälle pean lahti lastma!“

„Ei usu! Kui ma juba vähe tuttavamaaks saan rahwa hulgas, on tsirkus igal õhtul täis!“

„Wähe usumise väärt! Inimesi ei huvita enam miski asi — tont teab, mis see tähendab! Küll olen ma lehtedes kõiksugu reklaamegi teinud, aga miski ei aita!“

„Dot, stopp . . . Lahate näha, tunahomme on te tsirkus kui tikutoos täis,“ sõnas Jack Dickson, keda direktor alles täna oma teenistusse oli võtnud, hea mõtte peale tulles.

„No see oleks küll ime olewat. Ma pole enam mitmel ajal täis tsirkust näinud!“

„Siin on mu käsi! Wean kihla, tunahomme tuleb teil piletitest puudus!“

„Olgu, võtan kihlveo vastu. Usun, te kaotate!“

„No seda saame veel näha!“

Direktor ja uus artist rääkisid veel ühte ja teist ja lahkusid siis.

„Ega see Jack nii loll mees polegi,“ sõnas direktor, kui üks Dicksoni järele kinni oli läinud, „oma tasutunusti tunneb ta hästi, ja ülepea on ta kaval mees. Mis aga kihlveosje

puutub, hm . . . siis usun, et ta natuke armastab ühtsust. Aga kasu toob ta mulle tingimata!“

Veel ühte ja teist oma ette kõneledes, astus direktor teise tuppa, lasi teenija omale palitu selga aidata ja sammus heas tujus wälja.

Järgmine päew, laupäewa õhtul, oli L. linna kenas puieestikis palju kõndijaid. Ja tõeste, puieestik oli ka tena, — juured põlised tammed, pihad, sirged kased sünnitasid toremaid metsalagutusi. Nende wahelt jooksid siia ja sinna, nagu kollased lindid, wäänlitub teed. Peapuiesteel mängis muusik; sellepärast oli sinna ka kõigerohtem kõndijaid kogunud.

Wärwilistes, enamaste walges riides, noored neiu ja muistas riides nooredmehed sammusid naerdes ja lõbusat juttu wõstes edasi-tagasi. Nende seas jalutas wahetewahel ka mõni tõsise näoga wanaherra eht wanaproua. Üleüldse oli kõndijate pilt wäga kirju.

Korraga hakkas ühe koha peale inimesi koguma. Uudishimulikult jäid kõndijad seisatama ja püüdsid üle teiste peade ka waadata — mis seal on?

„Pole midagi,“ sõnas üks wanaherra, teiste wahelt wälja rühtides. „Naw tasutvaras püüti kinni. Oli parajaste tellegi tasut tühjendanud.“

Ja tõeste, keset inimesi seisiski mitmetest kättest kinni hoitud noormees.

„Ta warastas mu tasutkella ära,“ seletas üks isand juurderuttanud linnawahile.

„Minu rahatoti . . .“

„Minu portmonee . . .“

Waras aga ise waatas külma werelisel naeratades oma suure kaebajate hulga peale.

„Eks otsegi ta läbi, need asjad peawad alles ju ta tasutis olema,“ sõnas lordnik, ametlikku nägu tehes.

Selle nõu järele tehtigi. Linnawahit ise wõttis läbi-otsimise koha oma peale. Waras wasta ei pannud, waid aitas weel wiisakalt kõiki oma riiete sügawamaid soppipi järele waadata.

Aga kui palju lordnik ka ta tasutuid ei keeranud ega pööranud, mitte midagi ta nendest ei leidnud.

Warga külma wereline naeratus oli pilkawaks muutunud.

„Ma annan kas wõdi pea pandiks, aga tema on waras,“ sõnas üks kihuniku moodi mees, hirmuhigi otsa eest pühtides, sest tema kõhulas rahatott kolmeajaja rublaga oli ka kelmi saagiks langenud.

„Hei, kus sa, lontrus, need asjad panid?“ küsis linnawahit, hästi kurja nägu tehes. „Kuuled, need herrad olla ju just teie pealt kätte saanud!“

„Seda küll, herra lordnik! Aga waadake — kus waras on, seal on itka warastatud asjade hoidjad ka,“ sõnas waras, wiisakalt naeratades. „Kas teie, herra lordnik, eht ei tahaks nüüd eht ka omalorda enese tasutuid järele waadata!“

Jmestades waatas linnawahit kelmi otsa, kuid täitis siiski selle soov. Aga kui suur oli ta kõhtumine, kui korraga tasutust wõõra uuri leidis; teieft tasutust rahatoti ja kolmandast portmonee ning weel teisi asju.

Ta nägu oli inestuse pärast imepilaks ja soppiliseks weninud, nõnda et kõik pealtwaatajad naerma plahwatasiid.

„Mh . . . neh . . . mis . . . mis see tähendab . . .“ kogeles ta, aga waras ei lastnud teda lõpetada. Wiisakalt kumardades, pööras ta naerwa publikumii poole ja sõnas:

„Palun wabandust, et ma herradega wäikest nalja tegin! Ma olen tasutunustnit M. tsirkuseft. Somme annan ma etendust, palun lahelt waatama tulla!“

Ja weel lord kumardades kadus ta, ilma et keegi teda takistanud oleks, naerwa rahwa selka.

Pühapäew oli tsirkus nii täis, et paljud tagasi pidid minema.

Jutt naljakast juhtumistest oli imeruttu laiali lagunenud.

Juba warakult osteti kõik piletid ära, et osawat reklame-tegijat näha.

Direktori kabinetis aga ajasid direktor ja Jact sõbra-
sitult juttu.

„Eks ma pidanud sõna?“ küsis Jact. „Kas pole tširkus
täis?“

„Tõeste, Jact, ja oled tubli pois, seda ei oleks ma just
ustunud — pagana kaval oled ja. Ma olen kihlweo
kaotanud!“

„Ilma vastu tõrkumata maksis ta Jactile kihlweo
summa välja.“

„No, selle läbi teenisin mina ja tema kah,“ sõnas Jact,
hea meele pärast kasa õbrudes, kui ta eteabuse alguseks
ennast riide läks panema. C. R.

Seal kott, siin — minister.

Amerikas seati toiduainete väljanäitl järvmised mää-
rused tootjate kohta kindlaks:

„Ta peab oskama valmistada toitu, mis sööja meele-
olu kohane; ta peab teemiat ja füsioloogiat tundma; ta peab
oskama roogade plaanisi joonistada ja arhitektori osavus-
tega neid kottu seadma, ta peab ühtlasi kunstnik ja dekora-
tor olema, et roogasi ilusaste maalilikult lauale oskaks kor-
raldada.“

Tulise pihta! kui sihute kott kustil mujal maal leiduks,
kõlbaks ta kohe ministriks. P. S.

Alaline arusaamatus.

Selleks võib arusaamatust rahva ja bürokraatia vahel
nimetada. Kõik teised hädad ja viletsused on ainult selle
alalise arusaamatuse otsekohejed tagajärjed.

Rahvas kutsus edasi.

Bürokraatia aga asub tal teele ette ja hüüab ahwar-
dawal:

„Tagasi!“

See ongi see alaline arusaamatus ja see kestab nii
kaua, kui embkumb järele annab. . . Saab näha, kumb. . .
P. S.

Arsti õhwer. „Arstiherra, teie olete mind üksteist
kuud arstinud: ütlege nüüd viimaks, mis haigus mul
õieti on?“

„Teil on, nagu ma nüüd märkama hakkas, üks pilal-
dane haigus, mis sugugi minu, kui sijemiste haiguste arsti,
erialasse ei kuulu.“

Uulitsal astub advokadi juurde kerjus, kes sõjas kae
kaotanud:

„Eht herrad annavad mulle mõne kopika. Olen ilma
käeta. Ei saa tööd teha.“

„Waletad! Ka teelega võib raha teenida.“

Õimene protest. Paul Nurmikana, kes terve eluaja
tuhalabida walitsuse all olnud, jäi raskete haigeks. Kõik
arstid ütlesid juba ära ja arwasid, et ta waewalt hommikuni
weel elab. Naine nuukfus woodi ääres trööstimata:

„Ei, ei, mu kallis Paul, ma ei luba sind surra!“

„Tead, mu kallim“, ütles abikaas waewaga, „eluaja
olen ma sinu tahtmist täitnud, iga sinu soov, aga see kord,
anna andeks, jääb küll wist täitmata.“

Teenijate kontoris. Proua: „Mul on kõõgitiidrukut
tarwis, kes kõõkis päris iheiswalt hakkama saaks, kõik ise
teaks ja kellele waja poleks iga ilmapill tema kohusi
meele tuletada. Uhe sõnaga, niisugune, kelle peale täieste
loota võib, et fööl õigel ajal walmis oleks ja nõnda lauale
toodaks, nagu ma soowin. Mul on waja kõõgitiidrukut. . .“

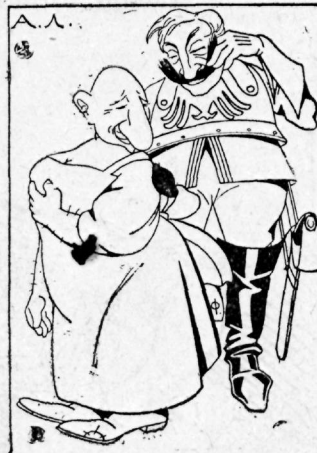
Kontori pida ja: „Wabandage, proua, teie soowite
ju inglit, aga mitte kõõgitiidrukut.“

Signalid. Raks ametnikku sammusid, töölt tulles, hulga
maad seltsis, jätsid siis jumalaga ja pöörasid igakõks oma
koju poole minema. Wähe aja pärast jooksid üks teisele järele.

„Landsmann, Landsman, oota! Üks sõna. . .“

„Mis on?“

„Lähme kustile restorani sööma!“

Saksa Willu ja tema uus palgaline Bulgaria Wärdi
Saab 50 miljoni saksa-seeklid kuus ja Willu wanad mundrid

„Mis jaoks? Sa pidid ju koju minema?“

„Läksin, aga näed, tulin tagasi. . . Mul kodus tormi-
signaalid väljas!“

„Ma ei mõista.“

„Seletan kohe: kui minu naine närwilikus seisukorras
wõi, ülepea ärewuses on, siis on mul toatiidrukuga maha
tehtud, et ta mulle sellest märku annab ja ma niisugusel
puhul koju ei satu, kus muidugi siis suur riid algaks. Nii-
pea kui kodus „torm“ algab, riputab toatiidruk kohe tasku-
rätiku alla wälja, ja siis ma juba enne õhtut koju ei lähe,
ja, waata, nii wõlgnen ma tänu oma rahuliku perelema
elu eest ainult toatiidrukule.“

Täpipealt täidetud. „Noh, mis su wanaema teeb?“

„Suri ära, arstiherra.“

„Ei wõi olla! Rohu andsid?“

„Nii nagu käskisite.“

„Raputasid?“

„Justament jah, raputasin.“

„Noh, ja kuidas siis?“

„Tähendab, nii kui me teda raputasime, nii temal hing
kohe seest wälja.“

„Keda raputasite, haiget?“

„Nii nagu käskisite.“

„Ma ju käskisin rohtu raputada, segamine lofsutada.“

„Ütle site — rohtu andes, raputage, nõnda meie ka
täpipealt tegime ja haiget wanaema raputasime, kõigest kord,
seal oligi ta juba walmis.“

Trükist ilmunud uus raamat:

Sasuja

Rurbmäng kuues pildis 13. aastajast, Ed. Bornhöhe selle-
sama nimelise jutustuse ainetel A. Trilljäre. Hind 1 rub.

Roduloomade arstimine

on kõige targem loomaarsti raamat. Iga haiguse kohta
selged juhatused ja läbiproowitud arstirohud.

Hind 30 kop. Kõwas köites 40 kop.

Saada igas raamatukaupluses. Pealadu: „Teadus“
Tallinnas.

Rodune ultimatum ehk toiduainete puudus Kõlulinnas.

„... Et sa mul ilma suhkru ja petroleumita loju ei tule!.. Parem ära näita nägugi!..“

Algupäraline väimees.

Siinene kiri:

Austatud herra Saar!

Kui Teie möödaläinud pühapäeval minu perekonnaga Pirital käisite, on minu abikaasa tähele pannud, kuidas Teie minu tütarat kloostris waremete taga jalaja olete suudelnud. Järelepärimisel selgus, et minu tütar Teid armastab ja Teie teda kosida tahate. Ma pean Teid aumeheks ja loodan, et Teie lähema kolme päeva jooksul selle asja pärast minu juurde ilmute. Teid kui tulevast väimeest terwitades, jään Teid ootama

Teie Johan Awit.

Teine kiri:

Austatud herra Awit!

Teie lahkele kutsele tahan ma heameelega vastu tulla. Ma oleksin juba ennemalt ilmunud, kui ma ainult teaksin, misjagu Teie tütardest Teie abikaasa näinud on, keda ma sel korral suudlesin. Teie poolt peatset wastust oodates, jään aupakklikult Teie August Saar.

Mitte iga lord. J. Sand Mesilane: „Teie kardate siis põlve otsast löödi?“
 Keiu Kawal: „Sih — harilikult, ja!“
 J. Sand Mesilane: „Kudas — siis mitte alati?!“
 Keiu Kawal: „Niisugusel korral, kui mind teegi kimmerublalise paberiga löödistama peaks.“

Meie Matsi aastatellijad saavad hinnata kaasa:

Seinakalender 1915. Leaduse tähtsamat 1915. a. — 15 f. Tallinna linna plaan — 25 f. 6 ja 7 Moosese raamat — 2 r. Elutungi aruldused — 60 f. Seitsme lüdurügi hümnused — 40 f. Rodune kott — 1 r.

Kaasanded, wäljaarvatud seni weel ilmunud „Seitsme lüdurügi hümnused,“ saadetakse tobe peale tellimiseraha kättesaamist ära. Kuudewiisi tellijad saavad kaasanded osataupa.

N. B. Üksikute numbrite ostjaid palume lahkeste tähele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matsi“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Дов. вед. цензурю. Bastutaw toimetaja Jakob Jaakon. Pühapäev J. Muni. M. Schiffer'i trükk, Tallinnas

EESTI
 RAHVUSRAAMATUKOGU
 AR